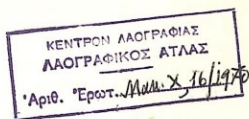

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Συν. 1969 / Φεβρ. 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις). Ἀρ. ν. αἰ. α.
(παλαιότερον ὄνομα: Ἀρ. ν. Λιαρίκοβη), Ἐπαρχίας ... Ἀρναίου.,
Νομοῦ ... Χαλκιδικῆς.
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Ζωάννης
... Δαβουλῆς... ἐπάγγελμα ... διδάσκων...
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις ... Ἀρναίου ... Χαλκ. κ. δ. κ. ν. σ.
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον ... 12 1/2
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
- α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Τριουμιζιώτην Ἀρξάνδρον καὶ
Βασιλείον ... Ἀρναίου ... Χαλκ. κ. δ. κ. ν. σ.
ἡλικία... 50 ... γραμματικαὶ γνώσεις ... ἀπὸ γράμ. Διμ. ἐκτετατοῦ
... τόπος καταγωγῆς ... Ἀρναίου
... Χαλκ. κ. δ. κ. ν. σ.
- β) ... καὶ ... 50
γ) ... 53

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; ὅλην καὶ δι. αὐτῶν καὶ μέρη καὶ ἐνταῦθα
πᾶσαν ἐργασίαν δ. ἐν. ἐνταῦθα καὶ μέρη καὶ ἐνταῦθα
Ἐπὶ τῶν αὐτῶν χωρίσται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; ... ὅχι.
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
... ἐν γοῦν ἰδιότητι.
- 3) Ὁ πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; ... Μολύβδα ... ἐν ὁμοιοτάτῃ ... 100 %

- β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εις τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *ταυταχρονα. Περὶ τοῦ π.π. καὶ...*
ἐπιπλέον ἀπασχολοῦνται ἀσπασθῶνται καὶ μ.π. καὶ με-
ριστὸν ἐκ τῶν καὶ τοῦ ἐξοχισμῶν.
- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εις τὴν γεωργίαν ; *Μισμὲται... ἐξοχισμῶν. 90-95%.....*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εις αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;
... Δέν... εὐαίρηται... ὅτι... εὐαίρηται... ποικίλοι... ὑψηλὰ...

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασκατόροι κλπ.)... *ὅχι...* Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εις χρήμα ;).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθοῦ εις χρήμα ἢ εις εἶδος ;
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου, ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; *Περὶ ἐργείων... Σερραῶν, Ἀρκαδίας... καὶ...*
Καβαλίας.

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται.. *καὶ...* ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶξι ματευτάδες (ἐμπόροι) κλπ. ; *καὶ... ὡς... τεχνῖται... καὶ... ὡς...*
ἐμπόροι... εἶδος... διατροφῆς... καὶ... εἶδος... χειρουργίας... ἐργασίας...
μὴ, ἀλλὰ... παρασκευάζονται καὶ... ἐκ μέρους... εἶδος...
καὶ... γινώσκουσιν τὴν ἐν... ἀναγκαίαν.

- δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;...

Διὰ τῆς κοπρίας τῶν σφύγγων βοτάνων καὶ τῶν
βουνῶν, ἤτοι διὰ κοπρίων τῶν τῆς ἐνδύσεως
τῶν σφύγγων ἀλάτων.....

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας;

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τούτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;

Εἰς τὴν ἐνδοχώραν τοῦ χωρίου καὶ ἐκ τῆς ἐνδοχώρας τοῦ χωρίου. Ἐν τῇ ἐνδοχώραν ἐγίνετο αὐτὸ κατεσκεύαζε. Ἀλλοὶ ἐξ ἄλλων κατεσκεύαζον ἐκ τῆς ἐνδοχώρας καὶ ἐκ τῆς ἐνδοχώρας.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Ἀγρίοντιο 4. Γ.ν.ι 7. ... 10. Μπουκλίδοι
2. ... 5. Καμάροι 8. ...
3. Ὀργωτρον 6. ... 9. Ζύγινο σταθάρι...

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... 1960 ...
3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... 1957 ...

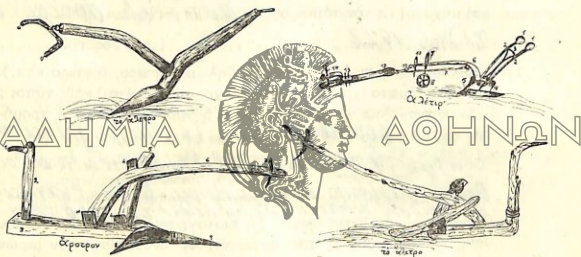
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... 1957.....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ 1957.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον . ο.σ. 76 α. 1. Σήμερα δὲ 76.

αρχαγοράου.

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. Ἀ. ἀερόκωπο	6. καμάρα	11.
2. ... (τοῦ μισοῦ)	7. ζύγινον	12.
3.	8. οὐχὲν ἐκρηκτικὸν	13.
4. ...	9.	14.
5. ...	10. ...	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Ἐκρυβιμαθίου. ἐν... ὡς... ὑνί... ἀροτρίασιν... εἰς...
 νημερτίαν... μ.ε. μόνον... διακριτικῶς... ἀρ. ὑνί... ἐν...
 ἀρ. ὑνί... ἀρ. ὑνί... ἀρ. ὑνί... ἀρ. ὑνί... ἀρ. ὑνί...
 Σήμερον δὲ τὸ ἀρ. ὑνί...

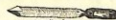
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Διά ἐκρυβιμαθίου.

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ὡς...

- 7) Ἔργαλεια διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

Σκεπάρνι... Χειροπριόνι... Ἀρίδι... Ράβδος...
 Σκεπ. π. ἐλ. (Σκεπ. π. ἐλ.)...

ῥινί ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

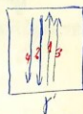
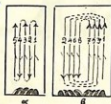
- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακίες) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

... Μ.Ν. Γ.Ν. Σ.Ν. Δ.Ν. Δ. ...

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

... Μ.Ν. Γ.Ν. Μ.Ν. Ο.Γ. Β.Ε.Ρ.Δ. Γ.Ι.Δ.Η.Ρ.Ο.Υ. ...

Σ.Ν.Ρ. Μ.Ν. Γ.Ν. Ο.Γ. Β.Ε.Ρ.Δ. (Β.Ε.Ρ.Ο.Υ.Γ.Ι.Δ.Η.Ρ.Ο.Υ.)
 ὡ χωράφι. Εἰς τὸ χωράφι
 (γ') κτηνίτι.

Μ.Ν. Μ.Ν. Ο.Γ. Β.Ε.Ρ.Ο.
 Δ.Ε.Ρ.Ο.Υ.

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται νῦν) εἰς λαορίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριάς, ντάμιες, στασιές, μεσοδράδες κ.λ.π.); Μ.Ν. Γ.Ν. Ο.Γ. Β.Ε.Ρ.Ο.Υ.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λαορίς (ἢ σποριά); με αὐλακιάν; Κ.Ε.Υ. Μ.Ν. Ο.Γ. Β.Ε.Ρ.Ο.Υ.
Μ.Ν. Γ.Ν. Ο.Γ. Β.Ε.Ρ.Ο.Υ.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον; Ο.Χ.

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. Σ.Ν. Ρ.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... *ἐν ἔργῳ σπορῶν*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά; π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ... *τρεῖς ἢ ἑξάκις. Σημεῖον δὲ ὡς ἀνωτέρω. ἐν ἔργῳ αὐτῶν καὶ ἑξάκις. ὡς διότι οὐκ ἐξορίζεται καὶ ὡς τρεῖς. ὡς καὶ ἑξάκις. ὡς τρεῖς. ὡς καὶ ἑξάκις. ὡς τρεῖς. ὡς καὶ ἑξάκις.*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

... *ἀπὸ μαρμερινοῦ καὶ καυκάου καὶ καυκάου* ...

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

ἑξάκις. καὶ μαρμερινοῦ καὶ καυκάου. ἐν ἔργῳ. ἐν ἔργῳ. ἐν ἔργῳ. ἐν ἔργῳ. ἐν ἔργῳ. ἐν ἔργῳ.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *τρεῖς. ἑξάκις. ἐν ἔργῳ. ἐν ἔργῳ. ἐν ἔργῳ. ἐν ἔργῳ. ἐν ἔργῳ. ἐν ἔργῳ.*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; ... *ὡς δὲ ἑξάκις.*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

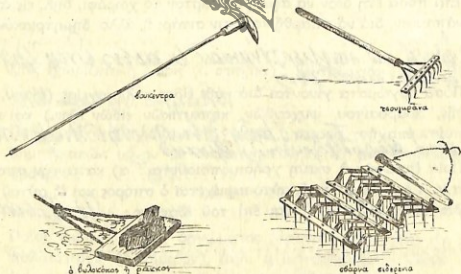
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς, τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Μ.Ε. ... ὁ μὲν ἔχει τὴν ράβδον*

ὡς τὸ κατωτέρω σχῆμα. Ἡ μηχανὴ καὶ μὲ ἀνδραυλὸν φιλίδι ἐπὶ τοῦ ἀκροῦ τῆς ὁ μὲν ἔχει τὴν
ἐν ἑξῆς ἐν σιδηρῶν

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφίου (σβάρνισμα, διβόλισμα); *ὡς*

3) Ἡ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Μ.Ε. ἐπὶ τῶν ἀνω *ὡς πρὶν μὲν*
ση, ἐπιβόλισμα, ἐκκαθάρις, ἐκκαθαίρει τὸν ἀγρὸν

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

Το κουρνιαδάκι

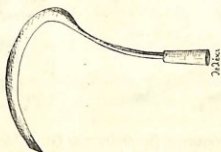
- M. v. D.

- ΑΔΗΜΙΑ

α. Ἑργαλεῖα θερισμοῦ.

- 11 —

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *καὶ μὴ τοῦ δούλου
αὐτοῦ... ἀποκτείνω... εἰς τοὺς ἄλλους... ἀφαιρῶ
να...*

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

*τοῦ εἰσπληνίου... ἀποκτείνω... εἰς τοὺς ἄλλους... ἀφαιρῶ
μὴ εἰσπληνίου... ἀποκτείνω... εἰς τοὺς ἄλλους... ἀφαιρῶ*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζῶων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).

*Σημειώσις
Τὸ χεῖροναι τῆς κόσσης
εἶναι καμπύρον καὶ ἐκ
καμπύρου τοῦ σφαιροῦ
ἐκτετακτοῦ καὶ ἐκτετακτοῦ
ἐκτετακτοῦ καὶ ἐκτετακτοῦ*

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν).

ὁδοντωτὴ καὶ ὁμαλὴ... ἀφαιρῶ... ἀφαιρῶ... ἀφαιρῶ

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν).

ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;... ἀφαιρῶ... ἀφαιρῶ... ἀφαιρῶ

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά εργαλεία (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *Οἱ ἀνδρες οἱ χωρικοὶ.*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Οὐκ.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Τὰ βιταῖα, καὶ τὸ κριθάρι, καὶ ἡ βρώμη καὶ ἡ σίκα. Ὑψὸς 10-15. ἐκ. Ἡ ἀπόστασις ἐξ ὑψὸς 20-25. ἐκ.*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; ... *Οἱ. Ναι. αἱ δριττοὶ ἐνδοκίοντες καὶ οἱ ἐπαρόντες. αἱ δριττοὶ.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ὁριζιῶνται. ἅμα καὶ αἱ τοὶ χωρικοὶ ἐνδοκίοντες καὶ οἱ ἐπαρόντες.

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *π.δ.ρ.μ.β.α. γ.δ. β.ρ.ο.μ.ι.α.*

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοι θερίζουν : άνδρες και γυναίκες ; Ύπῃρχον (ἡ υπάρχουν) θερισται, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; *Θερίζουν ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Ἄνθρωποι τοῦ αὐτοῦ καὶ ὑπαρχόντες. Ἐπαγγελματίαι. Ἐπὶ σκοπὸν τοῦ θερίζου. Ἐκ ἄλλων τόπων. Θεριστοὶ αὐτοῦ. Ἐκείθεν ποῖον.*

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι· με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ' ἀποκοπὴν (ξεκαπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχής φαγητοῦ ἢ ἄνευ φαγητοῦ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας οὐνοστολογίαν).....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θειισμόν; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των);
- ... Δὲν... ἔβαζον... πλάγι, ἀρι. ἐν. καὶ καὶ δεξιᾶ ἐκείνου
... πλάγι, ἐν. καὶ... μέσσην. αὐτ., ἄρ. καὶ καὶ δεξιᾶ ἐκείνου
... ἀριστερᾶς... ἀριστερᾶς... δεξιᾶς... ἀριστερᾶς... ναί...
... ἀριστερᾶς... ἀριστερᾶς... δεξιᾶς... ἀριστερᾶς... ἀριστερᾶς,
καὶ δὲν οἱ ἔφερον ¹⁴ ἔχον ὑπὸ τὴν ἀριστερὰν τῆς
47 5 στέρνας καὶ τοῦτων καὶ αὐτῶν ἐκείνου
ἐν δὲ οὐ, ἄρ. καὶ καὶ δεξιᾶ ἐκείνου, ἀριστερᾶς.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

..Αὐτὸς μὲν... καὶ... Τρεῖς...

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ...

... καὶ νὰ τραγουδοῦσαν... τραγουδοῦν... δίδω...
... καὶ... τραγουδοῦν... δίδω...
... καὶ... τραγουδοῦν... δίδω...
... καὶ... τραγουδοῦν... δίδω...

- 6) Πού τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, πρὸ τοῦ τελειώσεως, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους πού μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶδος...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ... ΑΘΗΝΩΝ

... καὶ... καὶ... καὶ...
... καὶ... καὶ... καὶ...
... καὶ... καὶ... καὶ...
... καὶ... καὶ... καὶ...
... καὶ... καὶ... καὶ...
... καὶ... καὶ... καὶ...
... καὶ... καὶ... καὶ...

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἑσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μένουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

... ὁ... ὁ... ὁ...
... ὁ... ὁ... ὁ...
... ὁ... ὁ... ὁ...
... ὁ... ὁ... ὁ...

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Απὸ τοῦ εὐαγγελίου καὶ ἐνδου-
μοῦνται ἐκαστὸν κτλ. καὶ αὐτὰς ἐξελίξονται ἐν τῇ
κτισί. ὡς αὐτὰς καὶ αὐτὰς ἐν τῇ κτισί.*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

Μὲ τὸ δίσκον.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανός.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

*Παρασκευάζοντο καὶ τὰς αὐτὰς διατροφὰς ἐν τῇ
κτισί. μὲ τὴν χόρτα (τριφύλλι), καὶ αὐτὰς
ἐξελίξονται καὶ αὐτὰς ἐν τῇ κτισί.*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανός καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). *Μὲ τὴν κοβέαν καὶ αὐτὰς ἐν τῇ κτισί.*
ἐκαστὸν κτλ. καὶ αὐτὰς ἐξελίξονται ἐν τῇ κτισί.
3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Ἰ. ἀλώνειν. ἐξήντο. κυρί. ἀγωνίζοντο. Ἰ. δ. β. α. α.
 ε. δ. η. ς. ε. ο. ἀγωνίζοντο. Ἰ. δ. κυρί. Ἰ. δ. α. ε.
 Ἰ. δ. α. ε. δ. Ἰ. δ. α. ε. δ. Ἰ. δ. α. ε. δ. Ἰ. δ. α. ε. δ.
 Ἰ. δ. α. ε. δ. Ἰ. δ. α. ε. δ. Ἰ. δ. α. ε. δ. Ἰ. δ. α. ε. δ.

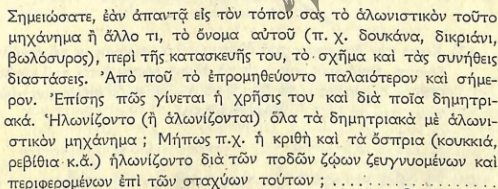
11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος ὀτηγέρος,
 στρούλουρας, δουκανη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

... Ἰ. δ. α. ε. δ. Ἰ. δ. α. ε. δ. Ἰ. δ. α. ε. δ. Ἰ. δ. α. ε. δ. Ἰ. δ. α. ε. δ.
 ... ἀγωνίζοντο. Ἰ. δ. α. ε. δ. Ἰ. δ. α. ε. δ. Ἰ. δ. α. ε. δ. Ἰ. δ. α. ε. δ.
 ... μ. ε. δ. α. ε. δ. Ἰ. δ. α. ε. δ. Ἰ. δ. α. ε. δ. Ἰ. δ. α. ε. δ. Ἰ. δ. α. ε. δ.
 ... β. α. ε. δ. Ἰ. δ. α. ε. δ. Ἰ. δ. α. ε. δ. Ἰ. δ. α. ε. δ. Ἰ. δ. α. ε. δ.

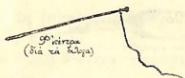
β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶ εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμολόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτάται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχυῶν διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

[illegible]

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλώνιζοντο καθ' ἡμέραν

... στρώσιμο

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

... λεμνί

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσάπνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχαν βοδινὰ ἢ ἀλογα καὶ ἀνέκαμβανον τὸν ἀλωνισμὸν

... οἱ ἴδιοι... ἢ ζῶα... ἀνέκαμβανον τὸν ἀλωνισμὸν
... μὲν... ἀλογα... κυρίως...

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

... ἀλόνον... με... εἰσπορεύετο... με...

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μήκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

... ὁ κόπανος... ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο... πόσον μήκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του...
... ὁ κόπανος... ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο... πόσον μήκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του...
... ὁ κόπανος... ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο... πόσον μήκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του...

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιδῶν κλπ.).....

... Μόλις διαπνύονται... ὅπου γίνεται εἰς 25
εἰσίνι

κόπανοι στρογγυλοί

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνερα
μικροῦ, αὐτοῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

... Δοξῆ καὶ μισθῶν... θεωροῦνται...
ἐγγεγραμμένοι... ἰδιῶν... ἐπὶ... πρὸς... ἐκ...
αὐτῶν... ἀρχαῖοι... καὶ... μισθ...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

παρὰ τοὺς ὁμογενεῖς ἀπογραφὰς τῆς φιλολογίας
 .. τοῦ μοναχικοῦ ἐκείνου πρὸ ἀποδείξεως τοῦ Παναγιωτικοῦ
 .. τοῦ ποιεῖν. Ἡ ἐκείνη, ὅπου εἰς ἀφ' ἑνὸς τοῦ
 .. ἀφ' ἑνὸς, ἐκείνου. ἐκείνου. ἐκείνου.....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ οὐθυμοῦ τῆς ἐργασίας ;

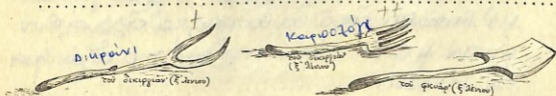
...Τραγική η κατάσταση που έχουμε δηλαδή
...δηλ. δική μας ευθύνη.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγένετο χρήσις ἀλυσιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρωμεθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΙΕΡΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΟΙΗΘΕΝΤΟΝ
 Η ΕΚΡΑΝΕΙΑ ΤΩΝ ΒΟΛΟΝΤΩΝ ΜΕΤΕΜΠΡΕΣΤΕΡΧΟΝΤΩΝ ΔΙΟΚΛΗΣ
 ΣΥΜΠΡΟΚΤΟΙ ΚΥΡΙΟΙ, ΔΙΧΝΙΣΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΡΩΤΗΜΕΝΟΝ ΤΟ ΙΔΙΟΝ ΤΗΝ

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλκωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίνχισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὴ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίνχισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... *βλ. διφθέρογραμμα δι. δ. δικριάνι.*

καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... *ὁ κύβητος ἔχει... ὁ κύβητος*
ἔχει... ὁ κύβητος ἔχει... ὁ κύβητος
ἔχει... ὁ κύβητος ἔχει... ὁ κύβητος
ἔχει... ὁ κύβητος ἔχει... ὁ κύβητος
ἔχει... ὁ κύβητος ἔχει... ὁ κύβητος

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

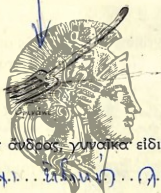
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ἐθιμὸν ἐστὶν διὰ τὴν ἀνέμισην τὴν ποιεῖται ὁ ἀνὴρ ὡς ἀρχὴν τῆς μάχης. ὁ ἀνὴρ μὲν γὰρ ἐκείνην εὐχόμενος ἑαυτὸν ἔχει τὴν μάχην καὶ τὴν νίκην. ἔπειτα δὲ τὸν ἀνέμισην τὴν ποιεῖται ὁ ἀνὴρ ὡς ἀρχὴν τῆς μάχης. ὁ ἀνὴρ μὲν γὰρ ἐκείνην εὐχόμενος ἑαυτὸν ἔχει τὴν μάχην καὶ τὴν νίκην.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Μὲ γὰρ φτυὰρ ἀνέμισην τὴν ποιεῖται ὁ ἀνὴρ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾷ (ἀνέμιζει)· ἀνδρὸς, γυναικᾶ· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Ὁ ἀνὴρ ὁ ἀνέμιζει τὸν ἀνέμισην τὴν ποιεῖται ὁ ἀνὴρ ὡς ἀρχὴν τῆς μάχης.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἷς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Σκύλας. Ὁ χωριστὸς τῶν σταχύων γίνεται μετὰ τὸν ἀνέμισμα. ὁ ἀνὴρ μὲν γὰρ ἐκείνην εὐχόμενος ἑαυτὸν ἔχει τὴν μάχην καὶ τὴν νίκην. ὁ ἀνὴρ μὲν γὰρ ἐκείνην εὐχόμενος ἑαυτὸν ἔχει τὴν μάχην καὶ τὴν νίκην.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖξις τῶν ζῶων διὰ τὸ δεῦτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

..... δὴ γίνεσθαι δὲ θυρεῖν

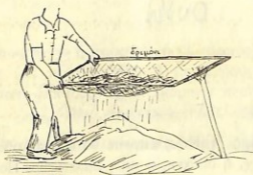
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

..... μὲν τὸ δερμόνι

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

..... *καὶ δὲ... δριμύτι υἱοι... τοῖ... ἱεροῦ... μ... ἱεροῦ...
... τοῖ... ἱεροῦ... δριμύτι... ἱεροῦ... ἱεροῦ...
... τοῖ... ἱεροῦ... δριμύτι... ἱεροῦ... ἱεροῦ...
... τοῖ... ἱεροῦ... δριμύτι... ἱεροῦ... ἱεροῦ...
... τοῖ... ἱεροῦ... δριμύτι... ἱεροῦ... ἱεροῦ...*

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμός τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

*Σχηματίζεται... ἱεροῦ... ἱεροῦ... ἱεροῦ...
... τοῖ... ἱεροῦ... δριμύτι... ἱεροῦ... ἱεροῦ...
... τοῖ... ἱεροῦ... δριμύτι... ἱεροῦ... ἱεροῦ...
... τοῖ... ἱεροῦ... δριμύτι... ἱεροῦ... ἱεροῦ...
... τοῖ... ἱεροῦ... δριμύτι... ἱεροῦ... ἱεροῦ...*

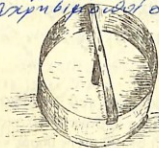
- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

οὐδὲν

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὁκάδας, εις καίλα κλπ., παραθέσate δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

10. Διακοπή 20. Ψευδοπροσώπων 30. Αδυνάμει 40. Αφύπνιστοι μόνι
 50. Αφύπνιστοι 60. Διαδοχικοί 70. Αφύπνιστοι 80. Αφύπνιστοι 90. Αφύπνιστοι
 100. Αφύπνιστοι 110. Αφύπνιστοι 120. Αφύπνιστοι 130. Αφύπνιστοι 140. Αφύπνιστοι
 150. Αφύπνιστοι 160. Αφύπνιστοι 170. Αφύπνιστοι 180. Αφύπνιστοι 190. Αφύπνιστοι
 200. Αφύπνιστοι 210. Αφύπνιστοι 220. Αφύπνιστοι 230. Αφύπνιστοι 240. Αφύπνιστοι
 250. Αφύπνιστοι 260. Αφύπνιστοι 270. Αφύπνιστοι 280. Αφύπνιστοι 290. Αφύπνιστοι
 300. Αφύπνιστοι 310. Αφύπνιστοι 320. Αφύπνιστοι 330. Αφύπνιστοι 340. Αφύπνιστοι
 350. Αφύπνιστοι 360. Αφύπνιστοι 370. Αφύπνιστοι 380. Αφύπνιστοι 390. Αφύπνιστοι
 400. Αφύπνιστοι 410. Αφύπνιστοι 420. Αφύπνιστοι 430. Αφύπνιστοι 440. Αφύπνιστοι
 450. Αφύπνιστοι 460. Αφύπνιστοι 470. Αφύπνιστοι 480. Αφύπνιστοι 490. Αφύπνιστοι
 500. Αφύπνιστοι 510. Αφύπνιστοι 520. Αφύπνιστοι 530. Αφύπνιστοι 540. Αφύπνιστοι
 550. Αφύπνιστοι 560. Αφύπνιστοι 570. Αφύπνιστοι 580. Αφύπνιστοι 590. Αφύπνιστοι
 600. Αφύπνιστοι 610. Αφύπνιστοι 620. Αφύπνιστοι 630. Αφύπνιστοι 640. Αφύπνιστοι
 650. Αφύπνιστοι 660. Αφύπνιστοι 670. Αφύπνιστοι 680. Αφύπνιστοι 690. Αφύπνιστοι
 700. Αφύπνιστοι 710. Αφύπνιστοι 720. Αφύπνιστοι 730. Αφύπνιστοι 740. Αφύπνιστοι
 750. Αφύπνιστοι 760. Αφύπνιστοι 770. Αφύπνιστοι 780. Αφύπνιστοι 790. Αφύπνιστοι
 800. Αφύπνιστοι 810. Αφύπνιστοι 820. Αφύπνιστοι 830. Αφύπνιστοι 840. Αφύπνιστοι
 850. Αφύπνιστοι 860. Αφύπνιστοι 870. Αφύπνιστοι 880. Αφύπνιστοι 890. Αφύπνιστοι
 900. Αφύπνιστοι 910. Αφύπνιστοι 920. Αφύπνιστοι 930. Αφύπνιστοι 940. Αφύπνιστοι
 950. Αφύπνιστοι 960. Αφύπνιστοι 970. Αφύπνιστοι 980. Αφύπνιστοι 990. Αφύπνιστοι
 1000. Αφύπνιστοι

460000121

NOTE 10:

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο.

- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο.

- γ) τὸ ἀγνοϊατικόν.

- δ) τὸ ἀγωνιάτικο κατε

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ονόμα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν).

[illegible]

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) . *ἐν τοῖς στήλαις . ἐν τοῖς ἐξωτερικοῖς λάκκοις*

καὶ συνήθειας) . . . ἡν . . . οἱ μὲν ἀπὸ τοῦ πρῶτου ἐκείνου . . . ἀποφασίζουσιν
· ποὺ ἀδούσιον . . . ἔχει μαθηματικὰ καὶ φυσικὰ . . . ἀποφασίζουσιν . . .

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

Ουκ αὐτὸν ἀφ' ἑσέως ἔλθοντες, ἀλλ' αὐτὸν ἔχοντες...
 καὶ τὸν ἐκ τῆς ἐσέως ἔχοντες, ἀλλ' αὐτὸν ἔχοντες...
 καὶ τὸν ἐκ τῆς ἐσέως ἔχοντες, ἀλλ' αὐτὸν ἔχοντες...

... διαταγή, σιδερώ, από εφ'ημέρα... Πικρό έμαθον
... διαταγή, ε'εραγμύ, τα σιδερώ, εφ'ημέρα...
... μελετώ, ενν...

[illegible]

...Σήμερα, π.χ. να μην έχουμε...
...πρηνέων στο να μην έχουμε... (π.χ. να μην έχουμε...)

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὕπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Major Edwin B. Jones

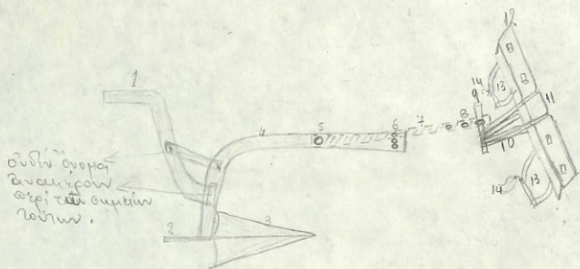
Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

26. Երբեք... դուռ եմ. ծնունդ եմ տալիս. էջ 20.
ճանաչողները. եւմ. ճամբ, էջ. հարկէ, Զատեն
մոյ. Դեղին.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Εἰκὼν κατὰ περιγραφικὴν ἀρχαίαν

Ὀνοματολογία:

1. Ἀνερπύριον

2. Ὀπίθιον

3. Φερέριον

4. Σταυρὸς

5. Πῖλον

6. Μῦροσεν

7. Ζύγινο σταθῆρι

8. Τρύπες τοῦ ζύγινο σταθῆρι

9. Μπουκαλίδι

10. Ζυγοχούριον

11. Χαραὶς τοῦ ζύγινο σταθῆρι

12. Ζυγὸς

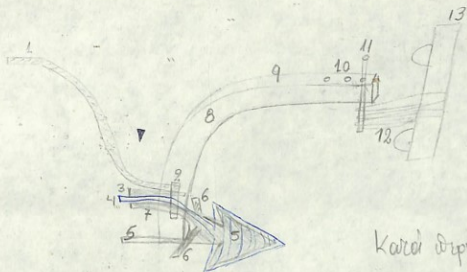
13. Ζεύγες

14. Λουρίδι γιὰ τὸ δίδιμο τοῦ ζεύγους

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Κατὰ ἀντιγραφήν ἀρχαίων.

Ὀνοματολογία:

1. Χαλκόχιρο.

2. Τρύπα γιὰ τὸ ὕψωμα.

3. Στήλη.

4. Γυμναστήριον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

6. Τρύπα γιὰ τὸ ἀνάγκαι τοῦ σώματος.

7. Ὀδὸν γιὰ τὸ ὁρῶναι τοῦ ὀγκύδρου.

8. Καμάραι.

9. Σταβαίρι.

10. Τρύπαι γιὰ τὸ ἀφαιρῆσαι τῆς γυναικίδας.

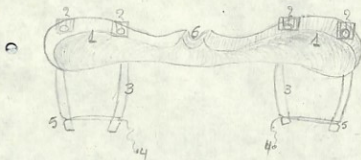
11. Ἀπουκίδια.

12. Συστάριον.

13. Ζυγός.

Σημείωσις: διὰ τοιαύτῃς ἀκροατικῆς καὶ ὁμιλίας τοῦ ἐπιστομίου
ἢ ἐπιστομίου ἀπὸ τῶν δὲ ἐπιστομίων ἀποσπῶνται.

Σελίς 6 ἔργα 66 9 νοῖ 10

κρίκος βύσσας

Ἀντιστοιχίαι:

Καὶ ἀντιστοιχίαι.

1. Ζυγαίριαι (ζυγαί)
2. Κεφάλαια βύσσας
3. Ζωστήρες
4. Λοιπὰ ἀντιστοιχίαι
5. Χειρὶς ἀντιστοιχίαι
6. ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ